

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKIH ESPERANTISTA.“

GAZETO.

MONATA

La »Kroata Esperantisto«	Tien ĉi vin alportante
Aboño:	1 pago K 25 1/4 pago K 7 1/4, , 13 1/4, , 4
1 jaro (12 numeroj) K. 3.—	kun unufoja apero.
1/4, , (6 numeroj) K. 1.50	Por 7-12anonoj 25% rabato.
(or unuiganoj jara abono) K. 2.—	Po lilioj laŭ interkonento.

Reklamo:	1 pago K 25 1/4 pago K 7 1/4, , 13 1/4, , 4
Redakcio kaj Administracio:	kun unufoja apero.
Trg Franje Josipa br. 19.	Por 7-12anonoj 25% rabato.

Redaktorino: Danica de Bedeković.

MIA. ŠIPO.

De: Petro Preradović.

Nagu, nagu ŝipo mia
Pelu for la rem,
Né estas **Celo** ia
Donu ŝin vi mem.

Tien ĉi vin alportante
La favora fort',
Velstreĉante, rembatante
Portu vin la sort'.

Al la vento nun konfdu,
Al la ondkurad' —
En estonton belan gvidu'
Vin, la vojaĝad'!

El la lingvo kroata esperantigis: Mauro Spicer.

POZDRAV:

S ovim brojem našega, društvenog glasila stupamo na polje aktivnoga vid- ijivog rada, svijesni, da naš list imade veliku zadacu i tešku dužnost. Isto treba da u jednu ruku širi Esperantu u Hrvatskoj, u drugu pak ruku treba da našu bogatu, ali slabo poznatu književnost uvode u »Esperantiju«, u tajanstvenu zemlju, koja se ne nalazi niti na mje- seci; niti u svemiru, već u srcima svih Esperantista i u njihovim dušama.

Kakogod se je prije dvije tisuće godina, na nebu pojavila zvijezda, te čejanstvo vodila u novu epohu: baš

Per tu ĉi numero de nia unuigano ni matas sur la kampon de ak-tiva, videbla agemo, konsciē, ke nia gazeto havas grandegean taskon kaj graven devonj. Unuflanke ĝi devas dis-vastigi Esperanton en Kroatiju, aliflanke enkonduki nian riĉan de malmulte kon-tan literaturon en Esperantujon, en tium misteran landom, kiu ekzistas, nek sur la luno, nek en la univerzo, sed en la koroi de ĉiuj Esperantistoj kaj en iliaj animoj. Kiel antaŭ du miljaroj, la stelo ape-ris sur la ĉielo, kaj gvidis la homaron en novan epokon: tiel same ankaŭ nia

SALUTO.

ovako je naša „zelena zvijezda“ u znaku »Mira i ljubavi“ — ljudstvo dovela na prag ijepe budućnosti.

Koje li dike za nas, da i mi — makar skromnim silama — služimo tome velebnome cilju!

Mi čemo se naravno trutti, da za netom spomenutim ciljem revno idemo, ne odstupajući od pravog puta, e bi se prekrasna idea Esperantizma i u nas što skorije privela pobjedi: na uhar čovjekanstva, na diku milu nam domovine. U času, kada blagdan Ljubavi nastupa svoje kraljevanje, posvećujmo i mi taj blagdan čvrstom odlukom, da čemo se vazda boriti čarobnim riječima međusobnog razumijevanja, e bi u nas svaki dan bio blagdan Ljubavi.

No naša će zadača i naša dužnost samo tim načinom biti izvršavana, budu li naši vrlo štovani istomišljenici nas u našem teškom poslu ne samo moralno, već — pače narocito — materijalno podupirali. Ova pak potpora, sastoji iz preplate na naš list minimalnim novčanim prinosom, a mi čemo se svakako truditi, da pokažemo svoju sposobnost i da zadovoljimo svoje čitalaštvo, kojemu će se neznačni trošak crpljenom korisću dobrano isplati.

U nadji, da će svи prijatelji i prijeljice Esperanta dobrohodno saslušati naše pokucanje na njihova vrata, želi svojemu čitalaštvu najsrdačnije: Sretan Uskrs!

Uzredništvo
NAŠ POKRET I NAŠ CILJ.

NIA MOVADO KAJ CELADO.

Kiorn da tempo, kian longan vojor bezonis Esperanto gis sia enigo en Krobatujon! Jaroj pasis, antau ol iu ce nestus peninta, konatigi kun nia bels lijepim medjunarodnim jezikom, koji je u drugim zemljama već krepko do-

„verda stelo“ — sub la signo de la Paco kaj de la Amo — kondukis la homarom sur la sojlon de pli bela estonto.

Kia fiero por ni, ke ankaŭ ni, kvan- kam per modestaj fortaj servadas tiun či altegan celon!

Memkompreneble ni penados, la Jus tušitan celon nedeklinige de la guusta vojo plej fervore persekuadi, por ke la belega ideo de l' Esperantismo ankaŭ će ni kiel eble plej baldaū estu konden- kota al venko: je utilo de la homaro, je gloro de nia kara patriju

Kiam la sankta festo de la Amo komenjas režadi, sanktigu ankaŭ ni tium či feston per la forta decido, ke ni ēi ame batalados per sorćaj patoloj de la komuna interkompeniagdo, por ke će ni ēiu tago estu festo de la Amo. Sed nia tasko kaj nia devo estos plemlunita nur tiamaniere, se la altesti. mata samideanaro nin en nia malfacila laboro ne nur morale, sed ankaŭ — eć ēefel — materie helpados. Tu ēi hel- padu do konsistas el abonado per min- mala monkotizajo, kaj ni certe klopodos, ke ni pruvu nian kapablecon kaj kon- tentigui nian legantaron, al kiu gja mal- grada elspezo per la ēerpotna gajno treege estos elpagata.

Esperante, ke ēiui geomikoj de l'

Esperanto bonvole akceplos nian mode-

stan pordifrapeton, al ĝia altestimata le-

gantaro felicjan Paskon! plej kore de-

La redakcio.

Uzras

Dum mallonga tempo la intereso por Esperanto ankaŭ će ni disvastiĝadis kaj općenitij, tako da jerveć mjeseca studenoga 1908. mogla izaći prva hrvatski napisana vjučka u Esperantu od Mavre Špicera, čijim se je nastojan jene 2. siječnja 1909. ustrojilo društvo hrvatskih Esperantista.

kazao svu svoju snagu i moć, te koji je u nekojim državama juv uveden u škola- lama.

Jedan ili drugi poznavao je donekle Esperanto i u nas, ali nikome nije došlo na um, velikoj publici predocići pre- dnost, prikladnost i veliku korist toga jezika. Istom nakon četvrtog kongresa u Dresdenu s njegovim golemim ne- osporivim uspjehom, s njegovim jakim i ohrabrujćim utiscima, kada se je više od 1400 istomišljenika iz 40 raznih zemalja deserak dana najvećom lakoćom međusobno u Esperantu zabavljalo o svim mogućim temama i kada je sa svih usnicu naš svjetski jezik tekao poput materijanskog jesika: tada se je konačno i u nas počeo micati interes za Espe- ranto.

Dne 22. kolovoza 1908. izašao je u »Obzoru« lijepr podlistak »Esperanto«, u kojem je pokretač Esperanta u Hrvatskoj naš poznati književnik Mavro Špicer i grandan publikon klarigis pri la esenco, sirokome općinstvu razjasnio bitmost, velebonu ideju Esperantizma, ljetopu i laku naučivost esperantskog jezika.

Na ovaj podlistak pisao je umni autor Esperanta Dr. Zamenhof piscu onog članka slijedeće:

»Čitao sam novine veseljem i hvalom. Nadam se, da će hvala Vasemu ener- gičnomu radu naša stvar skoro imati u Hrvatskoj mnogo prijatelja.«

Vaš

Dr. Zamenhof.

Velemeštari se nije prevario. Za kratko vrijeme širio se je interes za Esperanto i u nas, te je od dana u dan bivao veci i općenitij, tako da jerveć mjeseca stu-

de tago al tago farijis pli granda kaj generala, tiej, ke jam en Novembro 1908 povis aperi la una krozte skribita es- ranta lernolibro de Mavre Špicer, per kies penado la 2-an de Januaro 1909 fon- dijis la unuiglo de kroatiji Esperantistoj.

kaj potenccon, kaj kiu en kelkaj štatoj estas jam enkondukitu en la lernejoj. Unu aŭ alia ankaŭ će ni iomete ja konis Esperanton, sed al neniu enfalis,

superecon, kapablecon kaj gravan utilon de tiu ēi lingvo prezentu al la grada publiko. Nur post la kvara Dresdena kongreso kun ĝia grava, nekontestebla sukceso, kun ĝia fortaj kaj krajragigaj impresoj, kiam pli ol 1400 samideanoj apartenintaj al 40 malasamaj landoj deko da tagoj kun plej granda facileco interparoladis per Esperanto pri ēiaj eblaj temoj, kaj el ētaj lipoj nia mondlingvo fluis kiel patrina lingvo, fine ankaŭ će ni ekmovigis la interes por Esperanto.

En la kroata gazeto »Obzor« la 22-an de Augusto 1908. aperis beleta felietono »Esperanto«, per kiu la iniciatinto de la kroata Esperantomovado nia konata verkisto Mavro Špicer la skribis al la supre nomita felietonisto:

»Mi legis la gazeton kun plezuro kaj danko. Mi esperas, ke dank' al Via energija laboradio nia afero baldaū havos en Kroatiju tre multe da amikoj.

Via

Dro. Zamenhof.

La grada majstro ne trompiĝis.

Dum mallonga tempo la intereso por Esperanto ankaŭ će ni disvastiĝadis kaj generala, tiej, ke jam en Novembro 1908 povis aperi la una krozte skribita es- ranta lernolibro de Mavre Špicer, per kies penado la 2-an de Januaro 1909 fon- dijis la unuiglo de kroatiji Esperantistoj.

Iz prve glavne skupštine odaslan je Dru. Zamenhofu sruđen pozdrav, na koji je društveni predsjednik primio slijedeći odgovor:

„Organizatorima, društva hrvatskih Esperantista srdačno zahvaljuje na njihovom pozdravu Dr. Zamenhof.“

Nekoliko dana kasnije otvoren je prvi esperantski učevni tečaj, pod ravnateljem društvenog predsjednika Mavro Špicera i potpredsjednice Danice pl. Bedeković, koja je podjedno izradila i izdala opsežnu esperantsku slovnicu s dodatkom esperantske literature.

Uspjeh toga učevnoga tečaja, u kojem je blizu 50 članova marljivo učilo Esperanto, bijaše takav, da se je ukazalo potrebnim, dne 9. veljače otvoriti drugi tečaj za početnike. Ovim će načinom — nadamo se — u kratkom vremenu i u nas biti aktivnih pomoćnika oko ostvarenja uzvišene misli, koja se krije u divnoj ideji Esperantizma.

* * *

Vidimo dakle, da je komad posla obavljen, no još mnogo, vrlo mnogo treba da se radi. S početka pod pritiskom dosta velikih vanjskih zapreka naša je stvar vrlo polagano i teško napredovala. Ali pod uplivom potpunog nutarnjeg sklada i neuskolebitivog stupanja ravnog napred, naše su sile uvijek više i više rasle. Pojedini članovi našeg društva hrvatskih Esperantista već dosta dobro govore esperantski, a interes za našu stvar sveudilj raste.

No mi smo tek na početku. Naše rastojanje i naš cilj ide za mnogo većim. Svako od nas dužan je, da u svojem vlastitom krugu što revnije budi ljubav spram Esperantu, jer samo tim ćemo načinom postići svoj cilj: jedno to, da

El la unua českunveno estas sendita al la Dr. Zamenhof korega saluto, je kiu la prezidanto ricevis tian ēi respondon:

„La organizantoj de la unuigo de kroatij Esperantistoj kore dankas por iia saluto Dro. Zamenhof.“

Kelke da tagoj poste aperis la unua esperanta lernokursu sub la direktato de la unuigprezidenta Mavro Špicera kaj de la vicprezidentino Danica d.e. Bedeković, kiu samtevne elverkis kaj eldonis bonegan esperantan gramatikon.

La sukceso de tuu ēi lernokurso, en kiu čirkau kvindek partoprenintaj membroj diligente lernadis Esperanton, estis ke montrigeš necese, la nauan de Februaro aperi la quan kurson por komencantoj. Tiamaniere esperble en mal- longa tempo ankaū će ni ekzistos akti- vaj kuhelpontoj je la korpigado de la altega penso, kiu kašgas en la belega ideo de l' Esperantismu.

* * *

Ni vidas do, ke peco da laboro estas finita, de ankorau mulite, tre mulite da laboro estas farota. En la komenco sub la premu de sufice grandaj malhepoj eksteraj nia afero progresadis tre malrapide kaj mafacile. Sed sub la influo de la plena interna harmonio kaj la nedekliniga irado rekte antaŭen nijat fortot čiane pli kaj pli kreskis. Disaj anoj de nja unuigo de kroatij Esperantistoj jam sufice bone paroladas Esperanton kaj la interesu por nja afero sencese kreskadas.

Sed ni estas ja nur en la komenco.

Nia penado kaj celado estas multe pli grava. Čiu de ni havas la devon, en sia propra rondo kiel ebli plej fervore ve- kadi la amon por Esperanto, čar nur tiamaniere estos plenumita nia celo:

če naše društvo postati kulturnim faktorom našeg javnog života, a drugo da čemo pripomognati oko ostvarenja uzvišene ideje Esperantizma: a taj je zbljenje naroda svih zemalja, pobratimljenje ljudstva čitavog svijeta, pravednost medju svim narodima zemlje.

Na rad za Esperanto neka nas nadahnjuje samo ponisao na svetu, veliku i znamenitu ideju, koja je Esperanto pratila od prvog dana njegovog postanka pa do današnjega vremena. Ova misao neka nas prati i u buduce u našem napredovanju pod dičnjom zelenim stijegom našeg umnog mještra i — pobjeda će biti sigurna, a velike i slavne će biti njezine posljedice.

IZ PRVE NAŠE GLAVNE SKUPŠTINE.

Dne 28. ožujka t. g. obdržavana je prva redovita glavna skupština društva hrvatskih Esperantista, kojoj je prisustvovalo 40 redovitih članova.

Predsjednik Mavro Špicer otvorio skupštinu esperantskim govorom, srađeno pozdravljujući gospodje i gospodu u ime

FELIETENO.

AFORISMOJ.

Če multaj homoj la malpleneo de la kapo malkasiĝas per plena bušo.

Ne parolu ni čiam, kion ni scias, sed sciu ni čiam, kion ni parolas.

Duoble vivas, kiu ankaū la estinte- con ūgas.

Al multegaj homoj estas la sola vuojo al la kontenteco: antaŭ la spiegelon.

Ne ekzistas pli severa moralisto ol trompita trompanto.

unue atingi tion, ke nja unuigo farigu due kunhelpadi je la realigo de la altega ideo de l' Esperantismo: la proksimi- gado de čiulandaj nacioj, la fratiĝado de la tutmonda homaro, la justeco inter ciuj popoloj de la mondo.

Al laborado por Esperanto instingu- nin nur la penso pri la sankta, granda kaj grava ideo, kiu akompanadis Espe- ranton de la unua tago de gja naskig- gis la nuna tempo. Tiu ēi penso akom- panadu nin ankaū estonte en nia antau- irado sub la glora verda standardo de nia genia majstro kaj — la venko estos certa, grandaj kaj gloraj estos gja- sekvoj.

EL NIA UNUA ČEFKUNVENO.

La 28-an de Marto tiujare okazis la unua orda čefkunveno de la unuigo de kroatij Esperantistoj, en kiu partoprenis 40 membri.

La prezidento Mavro Špicer malfermis la kunvenon per esperanta paro- lado, korege salutante la gesinjorojn en la nomo de granda ideo, kiu dank' al

Kiu plej rapide volas atingi la celon, tju — rampu genu.

Atendu čiom de la kompato, nur unu ne: helpon.

La vojo el la distingo ofte estas tiel kruta, ke la celo estas atingebla nur kvarpiede.

Estas karakterize, ke nur du bestoj posedas propran domon: la limako kaj la testudo — kaj ambaū estas ram- paj oj.

M. Šp.

velebne ideje, koja — hvala grandioznom djelu umnog autora Esperanta Dra. Zamenhofa — nakon mnogostjetne borbe s jedinice i po-gradnjom najrazličitije narode svijeta. Govornik završi svoj pozdrav nadom, da će prije ili kasnije pomoći Esperantu osvanuti vrijeme, kada će vladati samo jedan zakon: mir; samo jedna potreba: slogan; samo jedno sredstvo: rad; samo jedan sudac: Bog!

Nakon izvještaja tajnika, blagajnika i nadzornog vijeća pretresena su nekoj društvena pitanja, na što je slijedio definitivni izbor upravnog odbora slijedećim rezultatom:

Predsjednik: g. Mavro Špicer.
Potpredsjednica: gda. Danica pl. Bedeković.

Tajnik: g. Grga Maračić, učitelj.
Blagajnik: g. Vladimir pl. Bedeković, blag. »Prve hrv. štedione«.
Knjžičar: g. Ivan Stemberger, profesor.

Odbornici: gg. Slavo Dragić, profesor, Stjepan Vidak, mјernik, Stjepan pl. Raškaj, posjednik, gđica. Josipa Žittković, ravnateljica zabavista.

Nakon skupštine uputili su se svim članovima na Zrinjevac, gdje je naša domobranska glazba pod ravnateljem svojeg vrhnog kapelnika Muhića divno izvadala, esperantsku himnu od Ménila.

Dostojnije mogla prva naša glavna skupština završiti!

Pli indece nia unua čefkunveno vere ne povis finigi!

POŽIV NA PRETPLATU.

Do mala će u našoj nakladi izaći, Esperanto-hrvatski rječnik, što ga je sastavila društvena potpredsjednica gđa. Danica pl. Bedeković, autorica izvrsne »gramatike Esperanta«.

Kako je u ovaj rječnik uz sve do sada poznate korjene esperantskog jezika i uz bogatu frazeologiju poprimljen još bezbroj novih rječi pobranih iz Zamen-

la grandega verko de la genia kreinto de Esperanto Dro. Zamenhof post miljaroj da reciproka surda-muteco kaj batalado uneucigas kaj fratigas la diverspopolajn membrojn de la homaro. La parolinto finis sian eksaluton esperante per Esperanto pi u mal pli frue alvenos la tempo, kiam regados nur unu lego: la paco; nur unu bezono: la harmonio; nur unu rimedo: la laboro; nur unu puntanto: Dio!

Post la raportoj de la sekretario, konsilijor pri internaj afertoj.

Fine farigis la definitiva elekteto de la unuiukomitato kun jena rezultato:

Prezidanto: Sro. Mavro Špicer.
Vicprezidantino: Sino. Danica de Bedeković.

Sekretario: Sro. Grga Maračić, instruisto.

Kasisto: Sro. Vladimir de Bedeković, kasisto de la »Unua Kroata Šparkaso«.
Bibliotekisto: Sro. Ivan Stemberger, profesor.

Komitatanoj: Sroj. Slavo Dragić, profesoro, Stjepan Vidak, inženiero, Stjepan de Raškaj, bienulo, Sino. Josipa Žittković, direktorino.

Post la fermu de la kunveno čiju partoprenintoj iris al la Zrinjski-placo, kie la hejma militista orkestro sub la direktado de sia distinga orkeistro Muhvić belege muzikis la Carmen himnon esperantistan de Ménil.

Pli indece nia unua čefkunveno vere ne povis finigi!

Društvo hrvatskih Esperantista.

Prijave i novce neka se šalju na društvenog blagajnika gosp. Vladimira pl. Bedekovića, Franje Josipa Trg br. 19.

Društvo hrvatskih Esperantista.

SVAŠTICE.

UNIVERSALA ESPERANTO-ASSOCIO EN GENÈVE. Tako se zove društvo međunarodnoga jezika Esperanta. Ovo društvo uzeo si je za zadatu, da pomocije jeziku Esperanta olakša međusobni promet po svem svijetu. To udruženje ima svojih poslanika i zastupnika već u 450 gradova, a taj broj svakim danom raste. Društvo radi ne samo o propagandi ovoga jezika, već i o tom, da tim jezikom spoji narode svijet zemalja i država u trgovini, industriji, u finansijskim prilikama itd. Veliko ovo društvo odmah kod osnivanja proglašilo je, »Esperanto« službenim i jezikom jedinim svoje vrsti, jer ga svako bez napora lako može naučiti. Tom udruženju predsjedaju 2 Nijemca, 2 Švicara, 1 Englez, 1 Belgjanac.

S ovima će se svii zastupnici tog društva sporazumjeti, te dobiti tačne informacije o trgovini, industriji, raznom nastojanju uma ljudskoga sa svih strana svijeta itd. To je društvo posve međunarodno; ono se ne bavi političkim, vjerskim i narodnim pitanjima, nego radi samo u korist svojih članova. Na predlog tog udruženja izdale su se razne knjige, mape, željeznički vozni redovi, knjige-pratice u razlicitim inozemskim gradovima, te se osnovale u vecim mjestima postredjuje oblasti. Zastupnici ovoga društva t. zv. »delegitoj«, i »vicedelegitoj«, u svim zemljama pomažu izdavati različite u Esperanto prevedene reklamacije trgovaca, fabrikantata i drugih zavoda, koji su članovi ovoga međunarodnog esperantskog društva. Prigodom poslijednjeg svjetskog kongresa u Dresdenu poduzeli su članovi ovoga društva put preko Švicarske, Franceske, Njemačke, Austrije i Škandinavije, a priključilo im se nekoliko stotina članova svih zemalja i naroda. Sa kakim uspijehom radi to društvo, može se vidjeti po tom, što ga je obdario gosp. Schwob, trgovac iz Njemačke, svotom preko 1000 maraka u tu svrhu, da se propagira što više učenje tog jezika. Ovine pozivljemo sve esperantiste i one, koji to nisu, da prisupuju članovi ovoga međunarodnog društva. Ne samo da je korisno za pojedince, ako pristupi tom društvu, već je to korist i za razne firme. Neka nitko ne žali godišnji primos od 1 Krune. Svakiti član dobije kartu, koja služi kao iskašnica i kojom uz to ima pravo na sve službe, koje je to društvo ustanovilo. Društvene novine jesu, »Esperanto«, uredništvo u Ženevi, 8 rue Bouy-Lysberg, 8.; godišnja im je preplata 4 K. Na pitanja, koja se tiču »Esperantskoga međunarodnoga društva«, odgovara vicedelegat g. Mavro Špicer u Zagrebu, koji prima članarine i preplate na list »Esperanto«.

NAPREDOVANJE ESPERANTIZMA najbolje dokazuje neprestano umnožanje esperantskih društava i časopisa. Genijalni autor »Esperanta« ruski liječnik Dr. L. L. Zamenhof u Varšavi izdao je prvu svoju knjigu g. 1887. S početka širo se taj lijepi jezik dosta sporo, no od g. 1904. zainteresirao se za njegu svijet. U veljači g. 1904. bilo je tek 116 esperantskih društava, u siječnju 1905. 188, u siječnju 1906. 306, u lipnju 1906. 407, u prosincu 1906. 482, u lipnju 1907. 865. Na dan 5. listopada 1908.

KROATA ESPERANTISTO

OFFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKEJ ESPERANTISTA“

GAZETO

MONATA

ZAGREB 15. MAJ 1909.

UNU NUMERO KOSTAS 25.

HELENOJN

EDUKACIJO

NO 2

La Kroata Esperantisto
apras la 15an de čiu monato.

Abono:

1 jaro (12 numeroj) K. 3.—
1/—, (6 numeroj) K. 1.50
Por unjaroj far abono K. 2.—

Redakcio kaj Administracio:
Tg. Franje Josipa br. 19.
Redaktorino: Danica de Bedeković.

Reklamo:
1/—, 13.—, 2/—, 4
kun unufoja apero.
Por 7-12 aioncoj 25% rabato.
Po linioj lau interkontinento.

ponarao je broj istih već na 1089., a danas brojmo već 1336 esperantskih

udruga, i to u Evropi 1045, u Americi 246 a u ostalima dijelovima svijeta 45. Od ovih je udruga blizu 200 čisto strukovnih.

Danas izlazi već po čitavom svijetu preko 200 esperantskih časopisa i to u Alžiru, Braziliju, Čile, Meksiku, Peru, Sjedinjenim državama američkim, Indiji, Japanu, Kini, u Viktoriju, na Filipinskim otocima. O Europi ne čemo ni da govorimo, jer je tu prodro Esperantizam već u svaki kutić, pa moramo da priznamo, da smo se mi Hrvati zadnji poceli za nj. interesirati. I naša braća Bugari (koji imaju već nekoliko esperantskih društava), pa Slovenci, Srbi pretekli su nas u tome. Među pomenutim časopisima ima već i dosta strukovnih, književničkih, pa unjemičkih. Ima već časopisa za slijepce (pisanih u reliefnom pismu), za pacifiste, časopisa radničkih, stenografskih, filatelističkih, liječničkih, naučnih i vjerskih (katolički i 2 nekatolički).

Do 300 esperantskih informacionih zavoda, razdjeljenih po svim dijelovima svijeta, daju dragovoljno svakomu informacije o Esperantu.

Porabu „Esperanta“ akceptiralo je preko 20 značajnih struka na svojim kongresima, i to kongres lige francuskih nastavnika (Lyon 1902), kongres automobilista (Paris 1903), internacionalni kongres slikara (Grenoble 1904), internacionalni kongres fizoterapije, internacionalni kongres slobodoumnika (Paris 1905.), internacionalni kongres za raširivanje svjetske ekonomije (Mores 1905.), internacionalni kongres činovnika (London 1906.), internacionalni kongres španj. socijalne mladeži (Bilbao 1906.), internacionalni kongres udruge kršćanskih društava (Genf 1906.), internacionalni kongres dentista, zubara (Genf 1906.), 4. franc. kongres mira (Lyon 1906.), 16. universalni kongres mira (München 1907.), internacionalni kongres za nedjeljni počinak, intern. antiakoholistički kongres (Stockholm 1907.), kongres württemberških društava mira (Esslingen 1907.), kongres španj. bicklističke udruge (Madrid 1908.), intern. kongres internacionalne zubarske federacije (Brüssel 1908.), kongres spiritista (Antwerpen 1908.) i intern. kongres za klimatologiju (Alžir 1908.).

Popis esper. trgovaca i tvrtka tako je brojan, da iznosi čitavu veliku knjigu. Iz ovo nekoliko data svakako mora uvidjeti, da nije tek fantazija i san osvariti problem svjetskoga jezika.

Za vrijeme ovih 20 godina na 4 svjetska kongresa (Boullogna s. m. 1905., Ženeva 1906., Cambridge 1907. i Dresden 1908. koji je bio prvi sankcioniran po oblastima, te mu je bio protektorom saski kralj Fridrik August) pokazao i dokazao je Esperanto, da je vrijedan i valjan da bude svjetskim jezikom — Vojjska od mnogo milijuna esperantista borii se ustrajno za njegovo uvođenje, nadahnuta nesebičnom idejom, da ljudstvo što prije i što više koristi crpi iz tog blagotvornog vrela.

Stoga ni hrvatski esperantisti ne će da zaostanu u tom plemenitom natjecanju, vec će učiniti sve i sva, da se što prije uvođi taj jezik i u našoj zemlji. Ako ne naši članovi živo uzastojati, da što više uzrade za raširenje toga jezika u miloj nam domovini, pa, ako svij. prijatelji Esperanta stupu u naše društvo, doživjet ćemo možda i prije nego se nadamo, da taj jezik bude uveden i kod nas u škole, kako je to već danas u svim naprednijim zemljama. Uspje li nam to, možemo ponosno reći o sebi, da smo učinili ogroman korak u kulturnom napredovanju naše zemlje. Naše će ime upoznati čitav svijet, naša će lijepa knjiga načput u svaki kutić, kao što je dopro i tračak ljudske kulture. Dao Bog, da se ovaznači, nuda što prije ispunji!

Umoljavamo sve prijatelje Esperanta, da sakupljaju preplatnike za ovaj list i članove za naše društvo.

Tisak C. Albrechta (Maravić i Dečak), Zagreb.

Prez. por. prenumerintoi
kaj anoi 3 K.

MILAN STAKIĆ,
apotelektisto.

Zagreb, Kroatiuo (apud la celposto)

Esperanto- Kroatia Voraro

de Danica Bedeković Pohenik,

la plej kompleta el čiu ēsnumaj
esperanta voraroj.

Kardinala cefeškopa apoteku

de ja posledio
de Iv PEČINOVSKY

Ia plej granda tenejo de dvi en -koj eksterlandaj specialajoj.

Farm mag
apotelektisto.

Libereja prez 4 K.